

„Jediná věc, která je konstantní, je změna.“ (Steve de Shazer)

1. První vyplnění ORS

- škály lze nalézt v Dropboxu (soubor scales-CZ.pdf) nebo na webu www.dalet.cz v sekci ke stažení
- soubor je potřeba vytisknout **bez zvětšení** (nastavit 100%), aby jednotlivé škály měřily **10 cm**
- vytištěnou ORS lze zalaminovat a s klienty vyplňovat pomocí fixů (šetříme naše lesy i tloušťku spisů©)
- doporučuje se poprvé vyplňovat společně s klientem a ujasňovat si s ním, o co jde, provázet ho
- škály lze využít hned v úvodu prvního sezení v rámci jiných administrativních úkonů (jakýsi „vstupní dotazník mapující situaci klienta“) anebo zapojit do rozhovoru později (např. místo klasické škály)
- lze klientovi vysvětlit význam ORS – pomáhá nám sledovat posun, popř. změnit něco, když není v dostatečné době zlepšení, změna by se měla objevit spíše dříve než později, ...
- k dispozici je Scottův „**Scénář pro ústní verzi ORS**“, který je součástí škál a kde je vidět možný způsob, jak škálu zadávat a jak reagovat na různé otázky klientů; další podrobné informace o ORS, její administraci, validitě atd. jsou k dispozici např. v knize „**The Heroic Client**“, která je v Dropboxu v materiálech
- poté, co klienti provedou značky, **změříme vzdálenost pravítkem** v centimetrech, zaokrouhlíme na první desetinné místo (např. 5,6 cm) a hodnotu zapíšeme pro každou škálu zvlášť do tabulky a poté provedeme součet celkového skóru a rovněž zapíšeme do tabulky
- poslední škálu (celkově) lze využít jako odrazový bod pro definování preferované budoucnosti („jak bude vypadat 10?“, „Na kterém bodě budeme moci skončit společnou práci?“ – tedy pracovat jako běžně se škálou)
- dílčí škály (osobně, vztahy, společnost) lze využít pro další rozšíření popisu zdrojů („co funguje ve vztazích?“, „co vám pomáhá, že můžete v osobní rovině dát 5, 7?“ ...)

2. Využití ORS na dalších sezeních

- Klient může na dalších sezeních ORS vyplnit v čekárně před začátkem terapie anebo to lze udělat společně v rámci konzultace
- v rozhovoru se opět lze zaměřit na změny (rozdíly) a zdroje a pak na další krůček, tak jako při práci s klasickou škálou
- nejjednodušší je pracovat s celkovou škálou, ale lze využít i dílčí škály (zejména pro podrobnější popisy)
- výsledky (skóry) se zaznamenají do tabulky, je rovněž užitečné zaznamenat (např. v excelu) do grafu a vizualizovat
- pokud během tří sezení nedojde k posunu, je podle výzkumů vysoké riziko ukončení terapie ze strany klienta („drop out“) a je to podle Scotta velká výzva začít dělat něco jiného a prověřit si kvalitu pracovního spojení („working alliance“), při šestém sezení bez posunu je na místě podle Scotta zásadní přehodnocení terapie a zvážení změny terapeuta

3. Využití ORS při obhajobách komplexního výcviku

- V rámci výcviku každý účastník prezentuje postupně SF práci s třemi klienty (2 v průběhu a 1 u obhajob), kde je pomocí ORS změřena **signifikantní terapeutická změna**, což znamená:
 - klientův skór na ORS je na počátku nižší než 25 („pásmo patologie“), tedy jde o klienta, který na začátku má i podle škál problém
 - na konci je klientův skór vyšší než 25 („pásmo normy“), tedy jde o klienta, který skóruje podobně jako běžná neklinická populace
 - **signifikantní terapeutická změna** – posun je alespoň o 5 bodů (vyloučení chyby měření)